

MODUŁ WYTWARZANIA ENERGII Typu „B”

Procedura pozwolenia na użytkowanie

wynikająca z postanowień Rozporządzenia Komisji (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiającego ***Kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączania jednostek wytwórczych do sieci (RfG)***.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	4
2. DEFINICJE.....	4
3. WARUNKI WYNIKAJACE Z NC RFG	6
4. MONTAŻ MODUŁÓW WYTWARZANIA ENERGII.....	7
5. PRZEBIEG PROCESU PRZYŁĄCZANIA ZAKŁADU WYTWARZANIA ENERGII.....	7
6. ZGŁOSZENIE PRZYŁĄCZENIA DO SIECI WOS.....	8
7. WERYFIKACJA DOKUMENTÓW	10
8. PARAMETRYZACJA/WYMIANA LICZNIKA I DOKONANIE CZYNNOŚCI SPRAWDZENIA	10
9. AKTUALIZACJA UMOWY DYSTRYBUCYJNEJ LUB KOMPLEKSOWEJ DOSTAWY ENERGII ELEKTRYCZNEJ	10
10. ZAPEWNIENIE ZGODNOŚCI	11

1. WSTĘP

Niniejszy dokument jest uszczegółowieniem wymagań dotyczących procedury pozwolenia na użytkowanie dla modułów wytwarzania **Typu B** o mocy maksymalnej w przedziale: 0,2 MW – 10,0 MW, dla których:

- a) wydano Warunki przyłączenia oraz
  - b) zawarto Umowę o przyłączenie,
- do sieci Operatora Systemu Dystrybucyjnego.

Procedura stanowi wypełnienie obowiązku wynikającego z przepisów i zgodna jest z zapisami ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci (dalej: NC RfG), (dalej: Rozporządzenie). Dotyczy ona nowych modułów wytwarzania energii, które z dniem wejścia obowiązków kodeksu nie były przyłączone do sieci z zastrzeżeniem przypadków określonych w kodeksie sieci.

2. DEFINICJE

Definicje zawarte w Rozporządzeniu oraz w dalszej części niniejszego dokumentu:

- a) „moduł wytwarzania energii (PGM)” - oznacza synchroniczny moduł wytwarzania energii albo moduł parku energii,
- b) „zakład wytwarzania energii” - oznacza zakład, który przekształca energię pierwotną w energię elektryczną i który składa się z jednego modułu wytwarzania energii lub z większej liczby modułów wytwarzania energii przyłączonych do sieci w co najmniej jednym punkcie przyłączenia,
- c) „właściciel zakładu wytwarzania energii” - oznacza osobę fizyczną lub osobę prawną będącą właścicielem zakładu wytwarzania energii,
- d) „moduł parku energii” („PPM”) - oznacza jednostkę lub zestaw jednostek wytwarzających energię elektryczną, która(-y) jest przyłączona(-y) do sieci w sposób niesynchroniczny lub poprzez układy energoelektroniki, i która(-y) ma również jeden punkt przyłączenia do systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, w tym zamkniętego systemu dystrybucyjnego lub systemu HVDC,
- e) „właściwy operator systemu” (WOS) - oznacza operatora systemu przesyłowego lub operatora systemu dystrybucyjnego, do którego systemu jest lub zostanie przyłączony(-a) moduł wytwarzania energii, instalacja odbiorcza, system dystrybucyjny lub system HVDC; WOS dla Klientów GRUPY Kapitałowej ESV (dalej:

GK ESV), oznacza każdą ze spółek pełniącą funkcję Operatora Systemu Dystrybucyjnego;

- f) „moc maksymalna” („Pmax”) - oznacza maksymalną wartość mocy czynnej, którą moduł wytwarzania energii jest w stanie generować w sposób ciągły, pomniejszoną o każde zapotrzebowanie związane wyłącznie z pracą tego modułu wytwarzania energii i niewprowadzane do sieci, jak określono w umowie przyłączeniowej lub jak uzgodnili właściwy operator systemu i właściciel zakładu wytwarzania energii;
- g) „certyfikat sprzętu” - oznacza dokument wydawany przez upoważniony podmiot certyfikujący dla sprzętu używanego w module wytwarzania energii, jednostce odbiorczej, systemie dystrybucyjnym, instalacji odbiorczej lub systemie HVDC. W certyfikacie sprzętu określa się zakres jego ważności na poziomie krajowym lub na innym poziomie, na którym wybiera się określoną wartość z zakresu dopuszczonego na poziomie europejskim. W celu zastąpienia określonych części procesu weryfikacji spełnienia wymogów certyfikat sprzętu może uwzględniać modele potwierdzone rzeczywistymi wynikami testów;
- h) „upoważniony podmiot certyfikujący” - oznacza podmiot, który wydaje certyfikaty sprzętu i dokumenty modułu wytwarzania energii i który otrzymał akredytację od krajowej jednostki stowarzyszonej w ramach Europejskiej Współpracy w Dziedzinie Akredytacji, ustanowionej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008;
- i) „dokument modułu wytwarzania energii” (PGMD) – dokument przedstawiany przez właściciela zakładu wytwarzania energii do właściwego operatora systemu potwierdzający, że wykazana została zgodność modułu wytwarzania energii z kryteriami technicznymi określonymi w Rozporządzeniu,
- j) „poświadczenie zgodności” - oznacza dokument dostarczany operatorowi systemu przez właściciela zakładu wytwarzania energii, właściciela instalacji odbiorczej, operatora systemu dystrybucyjnego lub właściciela systemu HVDC, określający aktualny stan w zakresie zgodności z odpowiednimi specyfikacjami i wymogami;
- k) „tryb LFSM-O” - oznacza tryb pracy modułu wytwarzania energii lub systemu HVDC, w którym generowana moc czynna zmniejsza się w odpowiedzi na wzrost częstotliwości systemu powyżej określonej wartości,
- l) SY PGM – synchroniczny moduł wytwarzania energii w rozumieniu Rozporządzenia,
- m) KPT – pojedynczy komponent lub zestaw komponentów wchodzących w skład jednostki wytwórczej/modułu podlegające testowaniu

- n) IRIESD – Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej,
- o) IRIESP – Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej.

3. WARUNKI WYNIKAJĄCE Z NC RfG

1. W myśl zapisów Art. 29 NC RfG, właściciel zakładu wytwarzania energii musi wykazać właściwemu Operatorowi Systemu Dystrybucyjnego - WOS, że spełnia wymogi określone w NC RfG oraz Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRIESD) lub Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRIESP) poprzez pomyślne przeprowadzenie procedury pozwolenia na użytkowanie na potrzeby przyłączenia modułu wytwarzania energii według wytycznych przekazanych przez WOS.
2. Zgodnie z zapisami Art. 41 NC RfG, WOS dokona oceny zgodności modułu wytwarzania energii z wymogami mającymi zastosowanie na mocy NC RfG po złożeniu stosownego wniosku o przyłączenie do sieci jak i przez cały okres funkcjonowania zakładu wytwarzania energii w ramach monitorowania przestrzegania wymogów. W przypadku modułów wytwarzania typu B, WOS może wykorzystać certyfikaty sprzętu wydane przez upoważniony podmiot certyfikujący na potrzeby przedmiotowej oceny tylko w ograniczonym w czasie tj. do dnia 27.04.2021 r.
3. WOS ma prawo żądać od właściciela zakładu wytwarzania energii przeprowadzenia testów i symulacji zgodności według powtarzalnego planu lub ogólnego programu lub po każdej awarii, modyfikacji lub wymianie komponentu o ile ten może mieć wpływ na zgodność modułu wytwarzania energii z wymogami NC RfG oraz IRIESD/IRIESP.
4. Zgodnie z Art. 42 oraz 43 NC RfG niezależnie od minimalnych wymogów dotyczących testów zgodności określonych w NC RfG, WOS ma prawo:
  - a) zezwolić właścicielowi zakładu wytwarzania energii na przeprowadzenie alternatywnej serii testów pod warunkiem, że testy są skuteczne i wystarczają do wykazania, że moduł wytwarzania energii spełnia wymogi NC RfG,
  - b) zobowiązać właściciela zakładu wytwarzania energii do przeprowadzenia dodatkowych lub alternatywnych serii testów w przypadkach, gdy informacje przekazane WOS nie są wystarczające dla wykazania zgodności z wymogami kodeksowymi,
  - c) zobowiązać właściciela zakładu wytwarzania energii do przeprowadzenia odpowiednich testów w celu wykazania osiągnięć modułu wytwarzania energii podczas eksploatacji opartej na paliwach alternatywnych lub mieszankach paliw. WOS i właściciel zakładu wytwarzania energii uzgodnią, które rodzaje paliwa mają

być testowane,

- d) do uczestniczenia w prowadzonych testach zgodności na miejscu lub zdalnie z centrum sterowania operatora systemu. W takim przypadku właściciel zakładu wytwarzania energii winien zapewnić niezbędny sprzęt monitorujący do rejestrowania wszystkich sygnałów i pomiarów testowych przez cały czas trwania testów.

4. MONTAŻ MODUŁÓW WYTWARZANIA ENERGII

WOS wymaga, aby montaż modułu wytwarzania energii został wykonany przez wykwalifikowanych wykonawców posiadających doświadczenie w wykonywaniu tego typu instalacji oraz stosowne uprawnienia jak:

- a) ważny certyfikat potwierdzający kwalifikacje do instalowania odnawialnych źródeł energii (art. 136 lub art. 145 ustawy o odnawialnych źródłach energii) lub
- b) ważne świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci lub
- c) uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych

Montaż instalacji należy wykonywać zgodnie z:

- d) obowiązującymi przepisami, normami,
- e) wymaganiami NC RfG,
- f) IRIESD oraz zasadami wiedzy technicznej.

5. PRZEBIEG PROCESU PRZYŁĄCZANIA ZAKŁADU WYTWARZANIA ENERGII

W celu przyłączenia zakładu wytwarzania energii typu „B” do sieci WOS wymagane jest:

- a) złożenie wniosku o przyłączenie na zasadach określonych w przepisach ustawy Prawo Energetyczne,
  - b) zawarcie umowy o przyłączenie,
- a po wybudowaniu:
- c) zgłoszenie gotowości do przyłączenia (zakładu wytwarzania energii) do sieci WOS – spółki GK ESV poprzez przedstawienie **DOKUMENTU MODUŁU WYTWARZANIA ENERGII (PGMD)**,
  - d) zweryfikowanie przez WOS otrzymanych dokumentów,
  - e) dokonanie czynności sprawdzenia poprawności pracy instalacji,

- f) wydanie ostatecznego pozwolenia na użytkowanie (FON),
- g) zamontowanie, parametryzacja licznika energii elektrycznej,
- h) zawarcie umowy dystrybucji, sprzedaży ee. lub odpowiednio kompleksowej.

6. ZGŁOSZENIE PRZYŁĄCZENIA DO SIECI WOS

1. Zgłoszenie przyłączenia do sieci WOS

Zgłoszenie przyłączenia do sieci WOS zakładu wytwarzania energii o mocy pow. 200 kW do 10 MW (typu B) winno nastąpić poprzez wypełnienie dokumentu: „*TYP B – 0,2 - 10 MW ZGŁOSZENIE GOTOWOŚCI DO PRZYŁĄCZENIA MODUŁU WYTWARZANIA ENERGII*” (dalej w skrócie: PGMD) dostępnego na stronie internetowej, link:

<https://www.esv.pl/strefa-klienta/dokumenty/>

oraz dostarczenia do siedziby operatora, który wydał warunki przyłączenia.

W odniesieniu do każdego modułu wytwarzania energii w ramach zakładu wytwarzania energii właściciel tego zakładu winien przedstawić osobno niezależne PGMD.

Po przeanalizowaniu dostarczonych dokumentów WOS powiadomi o terminie sprawdzenia instalacji, którego przedmiotem będzie w szczególności:

- a) urządzenie/a pośredniczące w wyprowadzaniu ee. z wybudowanej instalacji do sieci WOS,
- b) urządzenie/a automatyki, telemechaniki itp.,
- c) zgodność wykonanej instalacji z wydanymi warunkami przyłączenia.

Na okoliczność sprawdzenia instalacji zostanie sporządzony stosowny dokument wskazujący na wynik postępowania oraz ewentualne wady lub usterki wraz z terminem ich usunięcia.

2. Certyfikaty - wymagania.

Wraz z ***DOKUMENTEM MODUŁU WYTWARZANIA ENERGII*** (PGMD) właściciel zakładu wytwarzania energii zobowiązany jest do przekazania dla każdego modułu wytwarzania energii **Certyfikat/y** lub **Deklaracje zgodności** (rozumieniu przepisów określonych w Normie PN-EN-17050-1, grudzień 2010 r.) sprzętu lub komponentu instalacji wytwarzania energii pozyskanego od Producenta urządzeń.

Przedstawiony certyfikat/deklaracja zgodności sprzętu jest zamiennikiem i zastępuje wymóg przeprowadzenia testów zgodności. W przypadku weryfikacji spełnienia wymagań częstotliwościowych konieczne jest dostarczenie certyfikatu/deklaracji zgodności również dla

komponentów – dotyczy synchronicznych modułów wytwarzania energii SY PGM oraz PPM w rozumieniu rozporządzenia.

W przypadku nie otrzymania certyfikatu sprzętu wymaga się potwierdzenia spełnienia wymagań przez dostarczenie sprawozdania z testu zgodności realizowanego w trybie uproszczonym.

Stosowne certyfikaty oraz testy winny potwierdzać spełnienie wymagań zgodnie z Rozporządzeniem dla:

1. Modułów wytwarzania energii:

- a) w odniesieniu do zakresów częstotliwości,
- b) w odniesieniu do trybu pracy LFSM-O tj.: zdolności modułu wytwarzania energii w warunkach, gdy moc czynna zmniejsza się w odpowiedzi na wzrost częstotliwości systemu powyżej określonej wartości; w szczególności dotyczy to przekształtników energoelektronicznych (konwerterów),
- c) w odniesieniu do warunku zdolności utrzymania stałej generowanej mocy czynnej,
- d) w zakresie wyposażenia modułu wytwarzania energii w interfejs logiczny umożliwiający zaprzestanie generacji mocy czynnej w ciągu 5 sek od przyjęcia polecenia w porcie wejściowym,
o czym mowa w Art. 13 Rozporządzenia,
- e) w odniesieniu do stabilności częstotliwościowej,
- f) w odniesieniu do odporności modułów wytwarzania energii do pozostawania w pracy podczas zwarcia,
- g) w odniesieniu do odbudowy systemu w przypadku przypadkowego odłączenia spowodowanego zakłóceniem w sieci,
- h) w odniesieniu do wymagań ogólnego zarządzania modułem wytwarzania energii
o czym mowa w Art. 14 Rozporządzenia,

2. Modułów parku energii:

- a) w odniesieniu do zakresu określonego w Art. 20 ust. 1 Rozporządzenia,
- b) w odniesieniu do dodatkowego zakresu stabilnego poziomu napięcia, odporności określonych w Art. 20 ust. 2 i 3 Rozporządzenia.

Zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia wszystkie certyfikaty/deklaracje zgodności komponentów dostarczane przez właścicieli zakładów wytwarzania energii (art. 41 ust. 3 lit.

f są ewidencjonowane.

7. WERYFIKACJA DOKUMENTÓW

Informacje zawarte w **DOKUMENCIE MODUŁU WYTWARZANIA ENERGII (PGMD)** powinny być kompletne, poprawnie wypełnione, czytelne, nie zawierać błędów. Wszystkie załączniki muszą być sporządzone w języku polskim lub przetłumaczone i poświadczane przez tłumacza przysięgłego. W przypadku konieczności potrzeby uzupełnienia dokumentu PGMD o dodatkowe informacje, Właściciel zakładu wytwarzania energii będzie zobowiązany dostarczyć wymagane informacje lub dokonać odpowiednich wyjaśnień. Do czasu uzupełnienia wymaganej dokumentacji złożone dokumenty nie będą stanowić podstawy do przyłączenia.

UWAGA: Dokumenty wraz z załącznikami są weryfikowane pod względem jego kompletności. W przypadku negatywnej weryfikacji, Właściciel zakładu wytwarzania energii informowany jest o przyczynach jego odrzucenia i możliwościach poprawy składanych dokumentów. Data złożenia kompletnej dokumentacji jest datą przyjęcia **PGMD** do realizacji.

Po przeprowadzeniu sprawdzenia poprawności dokumentów oraz prób funkcjonalnych w przypadku zakończenia procesu odbiorowego wynikiem pozytywnym, WOS wydaje **Ostateczne pozwolenie na użytkowanie (FON)**.

8. MONTAŻ LICZNIKA I DOKONANIE CZYNNOŚCI SPRAWDZENIA

W celu poprawności przyszłych rozliczeń z tytułu pobranej lub oddanej do sieci ee. wymagana jest odpowiednio dostosowanie sieci WOS do przyłączenia, a finalnie montaż nowego lub wymiana istniejącego licznika ee. oraz odpowiednia jego parametryzacja, która wykonywana jest przez przedstawiciela WOS.

9. ZAWARCIE UMOWY DYSTRYBUCYJNEJ LUB KOMPLEKSOWEJ DOSTAWY ENERGII ELEKTRYCZNEJ

W celu spełnienia wymagań formalno-prawnych w związku ze zgłoszeniem zakładu wytwarzania energii do pracy w sieci WOS po otrzymaniu ostatecznego dokumentu FON, Właściciel tego zakładu winien:

- a) zawrzeć ze sprzedawcą energii nową umowę kompleksową/aneks regulujący zasady rozliczania wprowadzonej energii do sieci, lub odpowiednio
- b) zawrzeć z WOS dodatkową umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej lub odpowiednio aneks do umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej wytworzonej i wprowadzonej do sieci elektroenergetycznej.

Umowy te regulować będą zasady wprowadzania energii do sieci dystrybucyjnej, natomiast rozliczenia z tytułu wprowadzonej ee. do sieci WOS, prowadzi na podstawie odrębnej umowy Sprzedawca, wybrany przez właściciela zakładu wytwarzania energii.

Szczegółowych informacji w powyższym zakresie udziela Biuro Obsługi Klienta.

10. ZAPEWNIENIE ZGODNOŚCI

Przez cały okres eksploatacji zakładu wytwarzania energii Właściciel tej instalacji zobowiązany jest do przestrzegania obowiązków wynikających z ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. *ustanawiającego kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci (NC RfG)* oraz innych przewidzianych ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetycznym wraz z aktami wykonawczymi.